Tanuláskutatások a turizmusban
Education researches in tourism

Összefoglalás

Az egészségturizmus lehet színtere az informális tanulásnak? Véleményem szerint igen, hiszen a rendelkezésre álló szolgáltatásai révén fontos tényező lehet az egészség alakulásában. Az előbb említett kérdés megválaszolására kutatási eredményekre van szükség, ezért a tanulmány célja egy rövid összefoglalás azokról a külföldi tudományos munkákról, melyek a fent említett kérdés megválaszolásához szükséges kutatási módszerhez irányadóak voltak.

Kulcsszavak: tanulás, turizmus, módszerek

Abstract

Can be health tourism a setting in informal learning? I think yes because services can be influential factors for health. To answer this question it is needed to have research results. Aim of this study to summarize publications that help to plan a questionnaire that gives information about this topic.

Key words: learning, tourism, methods

Bevezetés

Az informális tanulás, cselekvésen, tapasztalaton alapuló tanulási forma, ami jellegéből fakadóan cél, időfelhasználás és tanulási támogatás szerint nem, vagy csak csekély mértékben szervezett (Török, 2006), bekövetkezése kiszámíthatatlan (Tót, 2006). Informális tanulás révén tudásunk, ismereteink gyarapodása gyakran mellékhatásként (Kleisz, 2009), melléktermékként (Marsick – Watkins, 2001), életünk valamennyi színterén (Komenczi, 2001) megjelenik.

Napjaink természetes velejárójaként (Marsick – Watkins, 2001) azonban nem mindig tudatosul (Memorandum, 2000; Forray és tsa, 2009). Az egészségturizmuson belül nem, de a turizmus egyéb területein már 20 éve végeznek tanuláskutatásokat.

Az intézményes kereteken túl létező tanulási formák és azok hatásának vizsgálatai viszont többféleképpen jelennek meg a szakirodalomban. Ezek a tanulmányok a tanulás több formájának különféle módszerekkel történő vizsgálatát tartalmazzák. Jelen tanulmány célja, bemutatni azokat a vizsgálatokat, melyek később az általunk kidolgozott és már tesztelt kérdőívhez alapot biztosítottak.

Módszerek

A tanulmány célját szekunder információk kategorizálása alapján valósítottam meg. A rendelkezésre álló publikációk közül csak azokat emelem ki, amelyek vagy módszerükben, vagy a tanulás formájára vonatkozóan irányadóak az egészségturisztikai kutatás megvalósításához.

Következtetések

A bevezetésben célként kitűzött rendszerezésben a területet érintő 39 külföldi tanulmányból – terjedelmi okokra hivatkozva – 12 az, ami részben vagy egészében hasznosítható. Jól látható, hogy a tanulás turizmusban való vizsgálata nem egyedi a kutatók körében. A fentebb említett célok megvalósításával nem csak átláthatóvá vált az egyébként több területet felölelő vizsgálatok sokasága, hanem rávilágított arra is, hogy az informális tanulás egészségturizmusban való kutatásának van létjogosultsága.

Fotó: dr. Fritz Péter

Szerző:
Savella Orsolya
tanársegéd
Pallasz Athéné Egyetem,
Gazdálkodási Kar, Turizmus – Vendéglátás tanszék
5000 Szolnok,
Tiszaligeti sétány 14.
savella@szolf.hu

DOI: 10.21486/recreation.2017.7.1.4

Eredmények

Kutatók	Tanulás formája	Módszer / Kutatás résztvevői	Év / Ország
Ballantyne, R., Packer, J.	informális tanulás	kérdőív / vadaspark látogatói	2009 AUS
Falk, J.	informális tanulás	irodalmi áttekintés / szabadidőben	2002 USA
Orams, M.B.	informális tanulás	kérdőív / nemzeti park, vadaspark látogatói	1997 NZL
Savella, O.	informális tanulás	irodalmi áttekintés / egészségturizmus	2015 HUN
Stein, T.V. – Denny, C.B. – Pennisi, L.A.	rekreációs tanulás, környezeti tanulás	kérdőív 1x, 1 héttel később / rekreációs központ látogatói	2003 USA
Tisdell, C. – Wilson, C.	környezeti tanulás	kérdőív 1x, elmúlt 1 év / ökoturizmus résztvevők	2005 AUS
Ballantyne, R. – Packer, J. – Sutherland, L.A.	tapasztalati tanulás	kérdőív 1x, 4 hónappal később / vadaspark látogatók	2011 AUS
Pearce, P.L. – Foster, F.	informális tanulás	kérdőív 1x, időintervallum nélkül / hátizsákos turisták	2006 AUS
Simándi, Sz.	informális tanulás	kérdőív 1x, elmúlt 1 év / középiskolás turisták	2012 HUN
Starhon, K., Horváth, H.A.	informális tanulás	kérdőív 1x / passzív sportturisták	2012 HUN
Winkle, C.M. – Lagay, K.	informális tanulás	interjú 1x, időintervallum nélkül / szabadidő turizmus résztvevői	2012 CAN

Irodalomjegyzék

Ballantyne, R. – Packer, J. – Sutherland, L.A. (2011): Visitors' memories of wildlife tourism: Implications for the design of powerful interpretative experiences. Tourism Management. 32. 770–779. DOI: 10.1016/j.tourman.2010.06.012

Ballantyne, R. – Packer, R (2009): Introducing a fifth pedagogy: experience-based strategies for facilitating learning in natural environments. Environmental Education Research. 15. 2. 243–262. DOI: 10.1080/13504620802711282

Falk, H.J. (2002): The contribution of free-choice learning to public understanding of science. Interciencia. 27. 2 . 62–65.

Orams, M.B. (1997): The effectiveness of environmental education: Can we turn tourists into 'Greenies'? Progress in Tourism and Hospitality Research. 3. 295–306.

Stein, T.V. – Denny, C.B. – Pennisi L.A. (2003): Using visitors motivations to provide learning opportunities at water-based recreation areas. Journal of Sustainable Tourism. 11. 5. 404-425. DOI: 10.1080/09669580308667213

Tisdell, C. – Wilson, C. (2005): Perceived impacts of ecotourism on environmental learning and conservation: Turtle watching as a case study. Environment, Development and Sustainability. 7. 291-302. DOI: 10.1007/s10668-004-7619-6

Winkle, C.M.V. – Lagay, K. (2012): Learning during tourism: the experience of learning from the tourist's perspective. Studies in Continuing Education. 34. 3. november 339-355. DOI: 10.1080/0158037X.2011.6469814

Savella O., Starhon K., Fritz P. (2015): Az egészségturizmus, egészségmegőrzés és az élethosszig tartó tanulás szolgálatában. Magyar Sporttudományi Szemle, 63: 3. 43–47.

Simándi Sz. (2012): Ifjúság – turizmus – tanulás. Az ifjú korosztály turisztikai magatartása, Belvedere Meridionale Kiadó, 113–164.

Starhon K., Horváth H.A., **Savella O.** (2012): Opportunities for learning in passive sport tourism. Rekreológia - Leisure Science, Hungarian Sport Science Booklets VII: 12–15. Magyar Sporttudományi Társaság, 2012/2.

Pearce, P.L., Foster, F. (2007): A „University of Travel": Backpacker learning. Tourism Management, 28: 1285–1298 DOI:10.106/j.tourman.2006.11.009

Tót É. (2006) A munkavégzéshez kapcsolódó informális tanulás Work-related informal learning. Felsőoktatási Kutatóintézet, Budapest, 53.

Török B. (2006): Felnőttkori tanulás – Célok és akadályok. Educatio, 1: 333–347.

Fotó: dr. Fritz Péter

Memorandum az egész életen át tartó tanulásról, Európai Közösségek Bizottsága, Brüsszel, 2000. október 30. p. 9.

Kleisz Teréz (2009): Tanuláselméleti keretek az informális tanulás feltérképezésében In: Forray R Katalin – Juhász Erika (szerk): Nonformális informális autonóm tanulás, Debrecen, Debreceni Egyetem, p. 99–106.

Marsick, V. J. – Watkins K. (2001): Informal and incidental learning, New Directions for Adult and Continuing Education, 89. sz. p. 25–34. DOI: 10.1002/ace.5

Forray R. Katalin – Juhász Erika (2009): Az autonóm tanulás és az oktatás rendszere http://ofi.hu/tudastar/forray-katalin-juhasz Letöltés ideje: 2014. 03. 14.

Komenczi Bertalan (2001): Az Európai Bizottság memoranduma az egész életre kiterjedő tanulásról, http://epa.oszk.hu/00000/00035/00050/2001-06-eu-Komenczi-Europai.html Letöltés ideje: 2016. 06. 07.